

Remiss

Datum
2019-08-07
Handläggare
Qamer Chaudhry
Tillståndsenheten

Dnr
2787-2019

Mottagare
Se sändlista

Remiss gällande möjligheten att bevilja tillfälligt fisketillstånd för fiske efter havskräfta med bottentrål försedd med artsortande rist

Hantering

Havs- och vattenmyndigheten önskar ta del av era synpunkter på bifogat förslag till föreskrifter och konsekvensutredning. Förslaget innebär att de fiskelicensinnehavare som tidigare endast haft fisketillstånd för torsk-fångande redskap i Östersjön med trål, och som efter att EU-kommissionen beslutat att förbjuda fiske efter torsk i de södra delarna av Östersjön från och med den 24 juli 2019 i princip saknar möjlighet att bedriva något fiske, ges möjlighet att ansöka om att bedriva fiske efter havskräfta med bottentrål försedd med artsortande rist i Västerhavet.

Förslaget föreslås träda i kraft den 28 augusti 2019.

Remissvar ska ha inkommit till Havs- och vattenmyndigheten senast den 21 augusti 2019. Den korta remisstiden beror på att det bedöms vara av yttersta intresse för berörda yrkesfiskare att beslut fattas skyndsamt.

Havs- och vattenmyndigheten ser helst att svaret skickas med e-post till havochvatten@havochvatten.se i Wordformat. Ange ärendets diarienummer i e-postmeddelandets ärendemening.

Havs- och vattenmyndigheten publicerar remissvar från myndigheter, företag och organisationer på sin webbsida. Remissvar från privatpersoner publiceras inte. Du hittar mer information om hur HaV behandlar dina personuppgifter i samband med remisshanteringen på <https://www.havochvatten.se/hav/uppdrag--kontakt/vart-uppdrag/om-webbplatsen/om-personuppgifter.html>

Eventuella frågor om förslaget kan ställas till Qamer Chaudhry (telefon: 010-698 60 87, e-post: qamer.chaudhry@havochvatten.se).

Denna remiss har beslutats av tf. avdelningschefen Niclas Törnell efter föredragning av utredaren Qamer Chaudhry. I den slutliga handläggningen av ärendet har även verksjuristen Åsa Häggström medverkat.

Niclas Törnell

Qamer Chaudhry

Bakgrund och syfte

Den 22 juli 2019 beslutade EU-kommissionen genom antagande av genomförandeförordningen (EU) 2019/1248¹ att förbjuda unionsfartyg att fiska torsk i de södra delarna av Östersjön (ICES delområden 24-26) från och med den 24 juli till och med den 31 december 2019, med vissa undantag. Beslutet togs med stöd av de befogenheter som anges i artikel 12.1 i grundförordningen för EU:s gemensamma fiskeripolitik², och är en nödåtgärd för att skydda det östra torskbeståndet i Östersjön. EU-kommissionen har rätt att efter en begäran från en medlemsstat eller på eget initiativ besluta om sådana nödåtgärder, i syfte att minska hotet, med omedelbar verkan. Sådan nödåtgärd får tillämpas under en period om högst sex månader.

I förordningen anges bland annat förbud mot trålfiske efter torsk samt förbud att behålla torsk ombord. Undantag görs för de fiskefartyg som oavsiktligt får torsk som bifångst och använder redskap som har en maskstorlek på högst 45 millimeter, dvs. pelagiskt fiske. Även småskaliga kustfiskare som använder passiva redskap med fartyg mindre än 12 meter får under vissa förutsättningar landa torsk upp till 10 % av den totala levandevikten på landningen, under förutsättning att dessa fartyg under viss tidigare tidsperiod har landat torsk som bifångst.

För de fiskelicensinnehavare vars *enda* fisketillstånd är ett tillstånd att fiska efter torsk med trål i Östersjön (ungefär 20 stycken) innebär detta beslut att de saknar fiskemöjligheter för resten av året. Nästan allt svenskt trålfiske efter torsk har de senaste åren skett i ICES delområden 24-26, där det nu är förbjudet att fiska efter torsk. För att möjliggöra för dessa licensinnehavare att få fortsätta fiska föreslås att de ska kunna ansöka hos Havs- och vattenmyndigheten (HaV) om att få fisketillstånd att under återstoden av förvaltningsperioden (kalenderåret) fiska efter havskräfta med bottentrål försedd med artsorteringar i Västerhavet.

Om sådant tillstånd beviljas krävs att de aktuella fiskelicensinnehavarna överför till sig kvantiteter av havskräfta samt medföljande bifångster från andra licensinnehavare som har dessa arter i sina demersala tillstånd (se 10 kap. 1 § i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet), då det föreslagna tillfälliga tillståndet inte medför att licensinnehavarna får tilldelning av några arter. Att endast ansöka om att överföra havskräfta kommer inte godkännas utan det krävs täckning även för förväntade bifångstarter.

¹ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/1248 av den 22 juli 2019 om åtgärder för att minska ett allvarligt hot mot bevarandet av det östra beståndet av torsk (*Gadus Morhua*) i Östersjön.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken.

Föreslagen ändring i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet

Bemyndigande

2 kap. 7 § och 6 kap. 8 § i förordning (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen.

Ikraftträdande

28 augusti 2019.

Paragrafnummer

6 kap. 2 §

För att minska hotet mot det östra torskbeståndet i Östersjön, har EU-kommissionen i förordning beslutat att förbjuda unionsfartyg att fiska torsk i de södra delarna av Östersjön från och med den 24 juli till och med den 31 december 2019. Förordningen har antagits med stöd av artikel 12.1 i grundförordningen och innehåller nödgärder för att skydda det östra torskbeståndet i Östersjön.

Nödgärderna medför att flertalet fiskelicensinnehavare som endast har tillstånd att fiska efter torsk med trål i Östersjön inte längre kommer kunna bedriva något fiske. För att möjliggöra för dessa fiskare att fortsätta fiska föreslås att de ska kunna ansöka hos HaV om att beviljas tillfälligt tillstånd att under återstoden av förvaltningsperioden (kalenderåret) fiska efter havskräfta med bottentrål försedd med artsorterande rist i Västerhavet.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
2 § Den som har särskilt tillstånd att fiska med sådan trål som anges i 1 § första stycket 1 a eller b får även beviljas tillstånd att fiska med sådan rist som anges i första stycket 1 c.	2 § Den som har fisketillstånd att fiska med sådan trål som anges i 1 § första stycket 1 a eller b får även beviljas tillstånd att fiska med sådan rist som anges i 1 § första stycket 1 c. <i>Den som endast har fisketillstånd att bedriva fiske med sådana aktiva redskap i Östersjön som anges i 9 § första stycket 1, kan efter ansökan till Havs- och vattenmyndigheten beviljas tillstånd att fiska efter</i>

	<i>havskräfta med sådan rist som anges i 1 § första stycket 1 c under återstoden av förvaltningsperioden, om tillgången på fisk tillåter det. Sådant tillfälligt fisketillstånd omfattas inte av 3 kap. 2 §.</i>
--	--

Bilagor:

- Konsekvensutredning
- Sändlista

Konsekvensutredning

A Allmänt

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Den 22 juli 2019 beslutade EU-kommissionen att förbjuda unionsfartyg att fiska torsk i de södra delarna av Östersjön (ICES delområden 24-26) från och med den 24 juli till och med den 31 december 2019, med vissa undantag. Beslutet innebär att bland annat trålfiske efter torsk är förbjudet. Undantag från fiskeförbudet gäller bland annat för de som oavsiktligt får torsk som bifångst och använder redskap som har en maskstorlek på högst 45 millimeter.

För de ungefär 20 fiskelicensinnehavare som *endast* har tillstånd att fiska efter torsk med trål i Östersjön innebär detta beslut att de saknar fiskemöjligheter för resten av året. Nästan allt svenskt trålfiske efter torsk har de senaste åren skett i ICES delområden 24-26, där det nu är förbjudet att fiska efter torsk. För att möjliggöra för dessa fiskare att fortsätta fiska föreslås att de ska kunna ansöka hos Havs- och vattenmyndigheten (HaV) om att få tillstånd att under återstoden av förvaltningsperioden (kalenderåret) fiska efter havskräfta med bottentrål försedd med artsorterande rist i Västerhavet.

Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

En alternativ lösning skulle vara att dessa fiskelicensinnehavare kan söka fisketillstånd – som nyetablerade – inom olika fisken. Nyetableringar kan dock endast beviljas tillstånd inför nästkommande årsskifte, om tillgången på fisk tillåter det, eftersom all kvantitet av olika kvoter för innevarande år redan har delats ut till dem som fiskar i det demersala systemet eller på de olika kustkvoterna.

Om HaV inte beslutar om ändring i nuvarande bestämmelser kommer ungefär 20 fiskelicensinnehavare inte ha möjlighet att fortsätta fiska under resten av året. Detta kan leda till stora ekonomiska följdverkningar för dessa licensinnehavare.

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Regleringen rör ungefär 20 fiskelicensinnehavare som endast har tillstånd att fiska efter torsk med trål i Östersjön. Totalt omfattas ungefär 35 licensinnehavare av EU-kommissionens beslutade nödgärder men övriga ungefär 15 licensinnehavare som inte fortsatt får fiska torsk i Östersjön med trål har andra fiskemöjligheter och omfattas därför inte av detta förslag.

Uppgifter om vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Berörda fiskelicensinnehavare får viss möjlighet att bedriva fiske under resten av året vilket de annars inte kommer att ha. Bedrivande av aktuellt fiske medför dock tillkommande kostnader, exempelvis kan en bottentrål försedd med artsorteringar enligt uppgift kosta ungefär 75 000 kr.

Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

2 kap. 7 § och 6 kap. 8 § i förordning (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Förslaget är i överensstämmelse med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Det är viktigt för de fiskelicensinnehavare och yrkesfiskare som berörs att förslaget träder ikraft så snart som möjligt då många av dessa nu står utan inkomstmöjligheter från fisket. Förslaget föreslås därför träda ikraft den 28 augusti 2019.

Det kommer finnas behov av att informera de berörda fiskelicensinnehavarna och yrkesfiskarna om bestämmelserna. Detta kommer ske genom att ett "Fiskenytt" skickas ut före att ändringarna trätt ikraft.

B Kommuner och landsting

Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller landsting på det sätt som avses i 14 kap. 3 § regeringsformen. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkten i avsnitt B.

C Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

Antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Det är ungefär 20 fiskelicensinnehavare som berörs av detta förslag. Majoriteten av fiskeföretagen är att ses som solo- eller mikroföretag. Uppgifter om antalet anställda på fiskeföretag saknas, då detta inte är en uppgift som HaV har tillgång till.

Vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

Regleringen i sig medför inga kostnader.

För de fiskelicensinnehavare som är intresserade av den föreslagna möjligheten krävs inskickande av en ansökan om tillfälligt tillstånd för att fiska efter havskräfta med bottentrål försedd med artsorterande rist i Västerhavet. Detta kommer medföra en mindre administrativ kostnad i form av att en ansökan behöver fyllas i och skickas till HaV.

Vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Regleringen i sig medför inga kostnader.

De fiskelicensinnehavare som är intresserade av den föreslagna möjligheten kommer behöva införskaffa sig en bottentrål försedd med artsorterande rist och enligt uppgift kan denna kostnad uppgå till ungefär 75 000 kronor. De kommer också behöva säkerställa genom överlåtelse från andra licensinnehavare att de har tilldelning av havskräfta samt medföljande bifångster före det att fiske påbörjas. Detta kan komma att medföra en viss kostnad.

I vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Om möjligheten nyttjas av berörda fiskelicensinnehavare så kommer det bli fler aktörer som får fiska efter havskräfta vilket kan påverka konkurrensförhållandena. Kvoten för havskräfta är emellertid lågt nyttjad idag (30 %) så det finns ingen risk för att kvoten kommer behöva stoppas under året. De senaste åren har kvoten vid årets slut varit lågt nyttjad (under 70 %).

Hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Det bedöms inte bli stor skillnad gentemot idag då det finns utrymme för fler yrkesfiskare att fiska efter havskräfta.

Om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Ingen särskild hänsyn behöver tas då regleringen ska vara lika för alla företag.

D Samråd

Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

EU-kommissionen beslutade om att stoppa fiske efter torsk i Östersjön för bland annat trålfisket den 22 juli så det har inte funnits någon tid att ha något officiellt samråd. Förslaget har dock diskuterats via telefon med några av de berörda aktörerna.

E Kontaktperson

Ange vem som kan kontaktas vid eventuella frågor

För eventuella frågor kontakta:

Qamer Chaudhry, 010-698 60 87, qamer.chaudhry@havochvatten.se

Sändlista

- Sveriges Fiskares Producentorganisation (SFPO)
- Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation (HKPO)
- Öresundsfiskarna
- Fiskbranschens Riksförbund
- Jordbruksverket
- Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU)
- Kustbevakningen
- Regelrådet
- Länsstyrelsen i Hallands län
- Länsstyrelsen i Västra Götalands län
- Länsstyrelsen i Skåne län
- Länsstyrelsen i Blekinge län
- Länsstyrelsen i Kalmar län
- Länsstyrelsen i Gotlands län
- Karlskrona kommun
- Karlshamns kommun
- Simrishamns kommun
- Ystads kommun
- Fiskekommunerna
- Världsnaturfonden (WWF)
- Naturskyddsföreningen (SNF)
- Sportfiskarna